

Materiál Ministerstva vnitra

Export z Národní architektury eGovernmentu ČR

Obsah

Architektura a sdílené služby veřejné správy ČR	3
Domény Národní architektury veřejné správy	3
Přístup k popisu architektury VS ČR	3
<i>Přístup k popisu byznys architektury eGovernmentu</i>	<i>5</i>
<i>Přístup k popisu architektury informačních systémů eGovernmentu</i>	<i>6</i>
<i>Přístup k popisu technologické architektury eGovernmentu</i>	<i>7</i>
<i>Přístup k popisu komunikační architektury eGovernmentu</i>	<i>7</i>
<i>Informační systém VS v kontextu Národní architektury VS</i>	<i>8</i>
Klíčové tématické okruhy eGovernmentu a jeho IT podpory	8
Pravidla pro sdílené služby na dalších úrovních veřejné správy	9
<i>Sdílené služby resortních ministerstev</i>	<i>9</i>
<i>Sdílené služby územních samospráv</i>	<i>10</i>

Architektura a sdílené služby veřejné správy ČR

Tato kapitola nahlíží na architekturu veřejné správy ČR tzv. „shora“ a přináší jak definice klíčových pojmů a prvků architektury VS, tak přehled centrálních sdílených služeb eGovernmentu, dostupných pro použití v lokálních architekturách úřadů.

Domény Národní architektury veřejné správy

Pro modelování Národního architektonického plánu VS ČR i pro formulování principů a pravidel IKČR se využívají následující architektonické domény architektury úřadů (a celé veřejné správy ČR), které jsou v souladu s Národním architektonickým rámcem.

Architektonické domény jsou děleny na horizontální domény (také nazývané vrstvy), odpovídající čtyřvrstvé vizi architektury VS a na vertikální domény, představující složky motivace a governance veřejné správy.

Horizontální domény (vrstvy) základních prvků architektury:

- **Byznys architektura** – tedy architektura všech součástí výkonu veřejné správy a podpůrných provozních funkcí, zejména zaměřená na působnost OVM, služby, procesy, organizaci, role a zodpovědnosti.
- **Architektura informačních systémů**, členěná na:
 - Informační (datovou) a
 - Aplikační architekturu
- **Technologická architektura**, pro potřeby VS ČR dále dělená dle čtyřvrstvé vize architektury na:
 - architekturu IT technologií, také zvanou platformovou a
 - architekturu komunikační infrastruktury a datových center

Vertikální domény motivačních složek architektury:

- **Architektura strategie a směřování**, původně také zvaná motivační architektura (v užším smyslu¹⁾), nyní jedna ze složek motivace úřadu
- **Architektura výkonnosti**, s měřítky dosahování strategie i provozní efektivity
- **Architektura rizik a bezpečnosti**, postihující specifické bezpečnostní atributy napříč doménami včetně požadavků na kybernetickou bezpečnost
- **Architektura shody s pravidly a udržitelnosti**, obsahující všechny prvky regulace fungování úřadů, od právních předpisů, přes normy a standardy až po vlastní zásady udržitelnosti.

Poslední doménou modelování je světle červená oblast, která představuje tzv. akční plán architektury úřadu (Roadmap) a umožňuje vizualizovat balíčky práce, projekty a jimi dosahované stavy architektury (přechodné a cílové).

[border|center|750px|Potenciál sdílení na všech vrstvách architektury veřejné správy a jednotlivých úřadů](#)

Přístup k popisu architektury VS ČR

Koncepce nemá za cíl definovat vše, co se týká veřejné správy, ale jen vymezenou část týkající se principů návrhu řešení ISVS a procesů správy (životního cyklu) ISVS v kontextu působnosti OVM – správce ISVS.

IKČR popisuje nejen samotné ISVS, ale i procesy a agendy, které ISVS podporuje, služby, které ISVS poskytuje, hardware (též HW) a software (též SW), který ISVS využívá a infrastrukturu, prostřednictvím které ISVS fyzicky

komunikuje s okolím – vše s využitím nástrojů architektury úřadu (obecně Enterprise architektury, dále jen „EA“).

Veřejná správa funguje na odlišném principu než soukromoprávní subjekty. Výkon veřejné správy se řídí zásadou²⁾, dle které veřejná moc může konat jen tehdy, stanoví-li to zákon, a jen způsobem stanoveným zákonem. Jinými slovy, co není zákonem povoleno, je zakázáno. Proto jako první součást řízení dlouhodobého rozvoje ISVS musí být legislativní / právní vymezení (viz Dodatek A).

Dekompozice a kontexty ISVS:

- Každý ISVS má prvky ze všech čtyřech vrstev architektury
- Na každé vrstvě architektury obsahuje ISVS více různých prvků (aktivních, pasivních a chování), které je třeba identifikovat, klasifikovat a řídit
- ISVS nikdy není izolován, vždy je součástí architektury větších celků, a to:
 - úřadu, jednotlivé organizace,
 - korporace, resortu nebo územního celku (kraje a obce),
 - veřejné správy ČR,
 - veřejné správy EU.

Čtyři vrstvy služeb ISVS znázorňuje následující obrázek:

1. Typové služby na čtyřech úrovních architektury veřejné správy

Na všech vrstvách architektonické dekompozice struktury a služeb ISVS je potřeba při plánování a řízení jeho vybudování nebo následného rozvoje mít znalosti a činit rozhodnutí zejména v následujících otázkách:

1. Podporované agendy/služby veřejné správy jsou?

- Centrální nebo lokální procesy
- Vlastní nebo sdílené služby
- Speciální nebo univerzální obslužné kanály
- Asistované nebo on-line služby
- Využívají sdílené údaje: Propojený a Veřejný datový fond (PPDF a VDF)

2. Informační systémy (Aplikace a data)

Aplikace

- Logicky centralizované / distribuované
- Vyvinuté na zakázku / Off the Shelf
- On Premise (vlastní) / Cloud (pronajaté)

Data

- Referenční, autoritativní a vlastní data spravovaného ISVS

3. Platformy

- Platformy (Databáze, Aplikační servery apod.)
- On Premise / NDC / Cloud
- Výpočetní výkon a datové úložiště
- On premise / NDC / Cloud

4. Infrastruktura

- Datové centrum
- On premise / NDC / Cloud
- Síťové připojení do eGovernmentu
- (KIVS, komerční DC a Internet), CMS

Podstatné principy základních prvků eGovernmentu následují popsané po jednotlivých vrstvách architektury VS a poté podle jednotlivých klíčových tematických okruhů.

Přístup k popisu byznys architektury eGovernmentu

Výkon a služby veřejné správy byly dlouhou dobu poskytovány v místě příslušného OVM jeho úředníky - tuto formu vládnutí můžeme nazvat cizím názvem „Government“. S rostoucím využitím informačních technologií se z „obyčejného“ Governmentu stává jeho elektronická forma eGovernment neboli elektronické vládnutí či vládnutí za pomoci elektronických prostředků. Jinými slovy, základní zdroje každého OVM (úředníci, úřadovny, budovy atd.) jsou rozšířeny o prvky elektronického vládnutí. Některé z těchto prvků si spravuje samo OVM, jiné využívá jako sdílenou službu ve správě jiného OVM.

Například:

1. **Základní registry** - Dle zákona o základních registrech (č. 111/2009 Sb.) OVM, působící v určité agendě, a spravující pro výkon této působnosti agendový informační systém (AIS) a vede v tomto AIS údaje dle zákonného zmocnění, má právo a povinnost na čerpání (**využívání**) referenčních údajů ze základních registrů, aniž by ověřoval jejich správnost, natož pak požadoval poskytnutí těchto údajů od subjektů práva. Tedy datový kmen samotného úřadu je rozšířen pro evidované subjekty a objekty práva o referenční údaje ze ZR se zaručnou platností.
2. **Elektronická identita** - Dle zákona o elektronické identifikaci (č. 250/2017 Sb.), účinného od 1. 7. 2018, provádí úřad resp. jím spravovaný ISVS identifikaci a autentizaci klienta veřejné správy, o kterém vede údaje pomocí Národního bodu elektronické identifikace s definovanou úrovní záruky (tzv. Level of Assurance „LoA“). Jednotlivé úřady tedy jako sdílenou centrální službu státu dostávají identifikaci a autentizaci klientů – fyzických osob, nemusí se starat o vydávání identifikačních prostředků ani jejich využívání v procesu identifikace a autentizace fyzických osob.
3. **Elektronické úkony a doručování** - Zákonem č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, byla všem OVM zřízena navíc ke stávajícím obslužným kanálům datová schránka. OVM byla uložena povinnost přijímat úkony učiněné datovou schránkou jinými FO nebo PO a doručovat jiným PO nebo FO primárně do existující datové schránky. Každý úřad tak získal centrální, státem zdarma poskytovanou, službu elektronického podání a doručení s definovanými právními účinky.
4. **Poskytování údajů** - Klient má právo na **poskytování** o něm vedených údajů z informačních systémů úřadů, což upravuje zákon o ISVS a od 1. 7. 2018 řeší mj. tzv. Portál občana, což bude transakční část portálu veřejné správy (dále také „PO“ a „PVS“) s využitím publikace povinných údajů z ISVS přes eGovernment Online Service Bus (dále také „eGSB“). Jednotlivý úřad využívající se sebou spravovanými ISVS tento způsob publikace nebude muset řešit tuto povinnost samostatně.
5. **Zveřejňování informací** - Orgány veřejné správy **zveřejňují** informace dle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, nebo dalších zvláštních předpisů upravujících poskytování informací veřejnosti, například zákona č. 123/1998 Sb., o právu na informace o životním prostředí, **jako otevřená data**. Pro zveřejňování otevřených dat zajišťuje stát pro všechna OVS službu Národního katalogu otevřených dat (NKOD).

Působnost úřadu je definována jemu legislativně přiznanou působností v jednotlivých agendách. Každou z agend působnosti úřadu je pak účelné rozdělit na procesy a funkce dle v obrázku níže uvedených kategorií. Působnost úřadu je potom tvořena kompozicí jednotlivých agend, které se v jednotlivých procesech a funkcích překrývají a mohou je sdílet.

1. Základní procesní (funkční) součásti každé agendy

Obecně platí, že:

- Agenda je tvořena přinejmenším výše uvedenými kategoriemi funkcí a služeb
- Z rozdílných vlastností jednotlivých kategorií funkcí v agendách vyplývají nároky na jejich různou aplikační podporu a přirozená komponentizace ISVS
- Mnohé z agendových funkcí mají být v rámci organizace mezi agendami sdíleny, například obslužné kanály a agendové zázemí (kmenová data, platební styk, účetnictví agend, apod.)
- Na rozdíl od doručování dokumentů se výměna údajů nerealizuje prostřednictvím správy případů, spisů a dokumentů.

Ve vztahu agendy k ostatním kategoriím procesů a funkcí úřadu platí přinejmenším tato pravidla:

- Zatímco odborné agendové procesy (tzv. Middle-Office) zůstanou specifické, ostatní procesy by měly být v úřadu jednotné a sdílené
- Obdobně to platí pro všechny ostatní vrstvy architektury (aplikace a data, IT technologie a komunikační infrastruktura), které své služby staví právě na podporu výkonu byznys procesů úřadu a kopírují odvozeně jejich strukturu a potřeby.

Přístup k popisu architektury informačních systémů eGovernmentu

Obsahová (funkční) podpora služeb veřejné správy (jednotlivých agend) službami informačních systémů je předmětem tzv. Aplikační vrstvy architektury veřejné správy. Součástí aplikační vrstvy jsou i údaje a jejich metadata udržované v těchto informačních systémech.

Přestože zákon o ISVS hovoří o informačním systému veřejné správy tak, že chápe a eviduje ISVS jednotlivě jako jeden monolitický celek, tato IKČR ukazuje, že tak ISVS vystupuje pouze z pohledu logické podpory jedné agendy funkcemi informačních technologií. ISVS má přirozeně svoji strukturovanou vnitřní výstavbu a pro správné plánování rozvoje jednotlivých ISVS úřadu i celého aplikačního portfolia úřadu je nutné aplikační strukturu každého ISVS procesně orientovaným způsobem dekomponovat do logických celků, kterým by měly odpovídat i fyzické aplikační komponenty. Jejich vzájemné integrace a spolupráce pak tvoří logický ISVS. Dlouhodobě řídit ISVS ve skutečnosti znamená řídit životní cyklus jeho jednotlivých komponent.

Na druhou stranu, pokud jeden ISVS potřebuje pro své funkce několik komponent, nikde není předepsáno, že je nutné obdobné komponenty (například komunikace s klienty ve Front-Office nebo příjem plateb v Back-Office) budovat pro každý logický ISVS vždy znovu a znovu. Naopak základní pravidlo této IKČR stanovuje, že:

Obdobné, funkčně použitelné komponenty musí být v úřadu mezi jeho jednotlivými ISVS vždy sdíleny a nesmějí se budovat nebo udržovat v provozu vícenásobně, pokud se neprokáže jinak (například z důvodu odlišné dostupnosti nebo odlišné ochrany údajů).

Vedle agendových informačních systémů (AIS) a IS spisových služeb má každý úřad celou řadu typů IS, jejichž podrobnější třídění a odpovídající pravidla pro jejich návrh a správu zavádí IKČR také.

1. Typické kategorie aplikačních komponent, tvořící každý jednotlivý ISVS.

Procesní (byznys) dekompozice ISVS na aplikační vrstvě v kostce:

- Většina agendových ISVS obsahuje aplikační podporu více různých procesních kategorií výkonu VS a využívá k tomu aplikačních funkcí poskytovaných více aplikačními komponentami z více kategorií, viz vysvětlení dále.
- Velmi často (přinejmenším u agend s obsluhou občanů) jsou součástí ISVS funkce ze silně orámovaných

kategorií na obr. výše, tj. Front-office, Middle-Office, Back-Office a Spisové služby.

- Mnohé aplikační komponenty ISVS by měly být mezi jednotlivými ISVS (a jejich agendami) v úřadu, korporaci nebo finálně eGovernmentu, sdíleny úměrně tomu, jak lze sjednocovat a sdílet podporované procesy, viz dekompozice agendy. Toto sdílení bude přednostně realizováno u společných obslužných komponent (Front-Office) a společných komponent agendového zázemí (Back-Office).

Dle svého významu pro výkon veřejné služby a ochranu údajů rozlišuje zákon o kybernetické bezpečnosti informační systémy na kritické a významné, přičemž jednotlivé kategorie se musí řídit jednoznačnými pravidly tohoto zákona.

Obdobně zavádí IKČR povinnost klasifikace v ISVS evidovaných údajů (datového kmene a transakčních údajů) a pravidla pro jejich správu a zveřejňování v podobě otevřených dat.

Protože ISVS zpracovávají téměř bezvýjimečně osobní údaje, musejí od 25. 5. 2018 naplňovat kromě požadavků zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů, rovněž požadavky, které na ně klade nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 2016/679, obecné nařízení o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (zkráceně: Obecné nařízení o ochraně osobních údajů (anglicky General Data Protection Regulation - GDPR). Zejména se jedná o zásady zajištění zabezpečení před možným únikem a zneužitím přítomných osobních údajů, a zásady záměrné a standardní ochrany osobních údajů ve smyslu čl. 25 nařízení GDPR.

ISVS a další IS ve veřejné správě se pro účely IKČR dělí **z pohledu sdílených služeb** na:

- ISVS poskytující sdílené služby eGovernmentu, viz také níže seznam a popis sdílených prvků eGovernmentu, a to zejména
 - IS pro sdílené služby při výkonu externích služeb veřejné správy
 - IS pro sdílené služby správy zdrojů veřejné správy
 - IS pro sdílené služby agend v přenesené působnosti
 - IS pro celoplošný agendový portál a další
- ISVS a IS poskytující lokální služby OVS (a převážně čerpající sdílené služby eGovernmentu), a to zejména
 - Agendové IS pro vlastní a samosprávnou působnost
 - IS pro lokální agendové a místní portály
 - IS pro spisovou službu
 - Provozní IS pro správu zdrojů
 - a další

Z pohledu zodpovědností správce jsou i celoplošné ISVS pro sdílené služby eGovernmentu součástí lokální architektury konkrétního OVS jejich správce, a musejí být spravovány v jejím kontextu.

Přístup k popisu technologické architektury eGovernmentu

Poskytnutí dostatečného výpočetního výkonu, úložných kapacit, zabezpečení, vývojového prostředí a další služby poskytuje pro fungování IS ve veřejné správě vrstva technologické infrastruktury. Poskytování sdílených služeb výpočetního výkonu a úložných kapacit pro OVS je předmětem projektu eGovernment Cloudu (eGC), realizovaného podle příslušného usnesení vlády ČR, jehož výstupy budou do IKČR průběžně doplňovány.

Přístup k popisu komunikační architektury eGovernmentu

Všechny služby sdílených prvků eGovernmentu a ISVS navzájem musí být poskytovány po bezpečné síťové infrastruktuře (KIVS) a prostřednictvím jednoho centrálního místa přístupu k těmto službám (CMS).

Informační systém VS v kontextu Národní architektury VS

Struktura a funkce ISVS, tj. obsah všech horizontálních i vertikálních domén jeho architektury, musí být vnímána a rozvíjena ve všech souvislostech. Tyto souvislosti jsou dány zejména prostředím, v němž se ISVS nachází a jemuž v důsledku slouží. Tj. zejména prostředí Orgánu veřejné správy, jeho celé korporace a všech vyšších úrovní veřejné správy včetně centrálních sdílených prvků eGovernmentu.

Zjednodušeně lze tyto souvislosti vyjádřit schematicky jako architekturu ISVS v kontextu (jako součást) architektur OVS a architektury eGovernmentu, viz obrázek:

[image11.emf](#)

1. Architektura ISVS v kontextu architektur úřadu, korporace a eGovernmentu ČR

Záměrně byla pro zjednodušení opomínuta například architektura prvků veřejné správy na úrovni EU a architektura prostředí typického (typového) klienta veřejné správy, občana a organizace.

Klíčové tématické okruhy eGovernmentu a jeho IT podpory

Základní pilíře a budoucí směry rozvoje eGovernmentu lze postihnout následujícími klíčovými tématickými okruhy, zahrnutými do architektonické vize eGovernmentu, a odpovídajícími centrálními prvky IT řešení, jejichž prostřednictvím jsou poskytovány sdílené služby eGovernmentu v jednotlivých okruzích témat a jejichž využití v architekturách úřadů je nebo bude na základě obecných nebo speciálních předpisů povinné.

Dostupné, aktuálně budované a v této IKČR plánované sdílené služby eGovernmentu lze tak řadit do následujících kategorií, respektive tematických okruhů:

- **Agendová mapa veřejné správy a RPP** - poskytující základní popis a metadata pro elektronické úřadování a sdílení údajů
- **Úplné elektronické podání (ÚEP)** - pro přístup klientů ke službám VS pro životní situace prostřednictvím obslužných kanálů a elektronicky učiněné úkony včetně jejich elektronicky podporovaného vyřízení příslušným OVS
- **Kontaktní místa a obslužné kanály pro klienty VS**
 - **Portál občana v PVS** a mobilní aplikace jako samoobslužná elektronická Univerzální kontaktní místa.
 - **CzechPOINT** - jako asistované, ale dále již plně elektronické univerzální kontaktní místo VS
- **Jednotné identitní prostory (JIP)** a systémy elektronické identifikace pro klienty a pro úředníky veřejné správy
 - Elektronická identifikace pro klienty-občany ČR (**NIA**)
 - Identifikace, autentizace a autorizace pro úředníky veřejné správy ČR (**JIP/KAAS**)
- **Propojený datový fond (PPDF)** - tvořený základními registry, kompozitními službami, službami eGSB a díky nim dostupnými službami jednotlivých datových zdrojů, agendových systémů.
- **Veřejný datový fond ČR (VDF)** - údaje zveřejňované orgány veřejné správy jako otevřená data a nástroje pro katalogizaci a přístup k otevřeným datům
- Otevřená data

- Veřejné rejstříky
- **Elektronická výměna dokumentů (EVD) a elektronické úřadování**
- Datové schránky
- Elektronické pečete a časová razítka
- Spisové služby, spravované jednotlivými OVS, s budoucí možností využití služeb SaaS a PaaS eGovernment cloudu, pokud tam budou poskytovány
- **Sdílené agendové IS (AIS)**
- **Sdílené agendové IS v přenesené působnosti**
 - například pro agendy v přenesené působnosti Živnostenský rejstřík Evidence obyvatel, Evidence řidičů a Registr motorových vozidel, Informační systém technické infrastruktury atd.
- **Sdílené agendové IS pro samostatnou působnost** územních samospráv
- **Sdílené provozní informační systémy**, jako například Informační systém státní služby, Integrovaný informační systém státní pokladny nebo NEN pro provozní procesy veřejné správy.
- **eSbírka**
- **Jednotné obslužné kanály a uživatelská rozhraní úředníků**
- **Portál úředníka** - jednotné federativní transakční uživatelské a navigační rozhraní pro úředníky, paralela/protiváha k Portálu občana
- **CzechPOINT@Office** - jako univerzální rozhraní poskytování služeb mezi úředníky/úřady
- **Sdílené platformy a ICT infrastruktura VS ČR**
- **Národní datová centra** - ve státních podnicích SP CSS a NAKIT, v obdobných organizacích dalších ministerstev.
- **eGovernment Cloud**
- **Sdílená síťová a komunikační infrastruktura**

Každý z tematických okruhů je níže popsán klíčovými principy, definicemi a následně odpovídajícími sdílenými službami centrálních prvků eGovernmentu.

Pravidla pro sdílené služby na dalších úrovních veřejné správy

Sdílené služby resortních ministerstev

Kromě konceptu veřejnoprávních korporací jako takových, uplatňujícího se u samospráv, viz níže, je vhodné při sestavování informační koncepce, budování a realizaci architektury a budování služeb veřejné správy, uvažovat v pojetí celého resortu. Ministerstvo si dle zákona zpracovává informační koncepci samo pro sebe, a to i přes to, že poskytuje některé služby svým podřízeným a řízeným organizacím. Nemusí se přitom jednat o přímé služby ICT, ale ve všech případech je ministerstvo třeba gestorem za legislativu, ohlašovatelem agendy a jemu podřízené organizace pak mají legislativu naplňovat a agendy vykonávat, a to s využitím příslušných informačních systémů. Ministerstvo tak sdílí s úřadem roli věcného správce ISVS. I tam, kde jsou OSS samy správci vlastních informačních systémů, je pak vhodné uvažovat společně na celoresortní úrovni, neboť funkcionality a vazby ISVS jsou do značné míry určovány právě legislativou a definicí agend a jejich podrobností v RPP.

Stále platí, že jednotlivé orgány veřejné moci jsou do jisté míry samostatnými, nicméně jsou v řadě věcí závislé právě na svém ministerstvu. To je také často správcem příslušné rozpočtové kapitoly, a tedy i zajišťuje financování rozvoje ICT, pochopitelně v souladu s eGovernmentem a informačními koncepcemi.

Z těchto důvodů je vhodné stanovit základní principy na úrovni celého resortu a učinit podřízené organizace odpovědné za jejich dodržování. Jedná se o principy stanovené v informační koncepci, v architektuře, i při rozvoji jednotlivých ISVS. Zákon o informačních systémech veřejné správy přitom umožňuje zpracovat informační koncepce jednotlivých orgánů veřejné moci tak, že bude zpracována resortní část IK společná pro všechny resortní organizace a u jednotlivých organizací se pak doplní jen nutná specifika, tím bude dosaženo jak povinnosti mít u každé organizace informační koncepci, tak i souladu na úrovni resortu. Lze to zajistit i tak, že resort vydá informační koncepci pro podřízené organizace, vždy ale musí být jasné, že podřízené organizace toto akceptují a je možno resortní IK považovat i za jejich informační koncepci.

Při uvažování na celoresortní úrovni není nutno zůstat jen u formálních koncepcí, je nanejvýš vhodné takový postup zvolit u přípravy legislativy, přípravy výkonu agendy veřejné správy, metodikách výkonu agendy a příslušných rozhodování, kontrole výkonu veřejné správy apod.

Ministerstvo jako takové by pak pro svoje organizace mělo plnit roli také metodického řízení, včetně společných postupů. Takovým případem jsou třeba výkon spisové služby, ekonomika, personální oblast apod. Zde je vhodné využít principu, kdy ministerstvo stanoví pravidla a metodiky a jednotlivé organizace s tím tedy nemají tolik metodické a organizační práce. Lze samozřejmě využít nejen lidský potenciál úředníků a pracovníků ministerstva, ale také možné technické prostředky. Opět může jako příklad sloužit zavedení celoresortního řešení ESSL, kdy se pořídí jednotná aplikační platforma ESSL, ta se pak provozuje v samostatných instancích pro jednotlivé organizace. Dalším takovým příkladem je celoresortní řešení pro ekonomický systém, webové portály, služby IDM, intranetové aplikace apod.

Sdílené služby územních samospráv

Specifická role samosprávy, kdy každý samosprávný celek je autonomní v oblasti samosprávných činností má rozhodující vliv na jakékoliv sdílení v IT. Rozmanitost velikosti municipalit (od krajů po nejmenší obce) má vliv na velikost jejich útvarů, které se zabývají ICT. Nejmenší municipality, které disponují ICT útvary, jsou obce s rozšířenou působností (ORP). Ve správním obvodu ORP je počet subjektů, kterým jsou poskytovány sdílené služby nebo data dostatečně velký, aby sdílení bylo efektivní, a současně počet umožňuje efektivní řízení. Existence útvaru ICT je rozhodující pro poskytování jakéhokoliv sdílení (služby, data). V současné době již řada ORP ve svém správním obvodu tyto služby poskytuje (Kladno, Vyškov).

Vláda v informační koncepci doporučuje municipalitám pro určitou dílčí sadu sdílených služeb použít jako základní prvek správní obvody ORP a vychází z následujících předpokladů:

- ORP jsou nejmenšími subjekty, které zpracovávají architektonický plán.
- Správní obvod ORP je jednoznačně dán a všechny subjekty, kterých se bude sdílení ve správním obvodu týkat, jsou známy.
- Poskytování služeb a dat je určeno standardy (spisové služby).
- Tento model již v řadě ORP funguje.

Pro jiné sdílené služby (například dlouhodobé ukládání dokumentů v elektronických digitálních spisovnách) doporučuje IKČR využít sdílená centra krajů, neboť:

- Mají vybudovanou infrastrukturu
- Disponují IT kapacitami a kompetencemi
- ...

Pro další sdílené služby, například pro aplikační služby ekonomických systémů nebo spisových služeb, doporučuje IKČR využít SaaS služby eGovernment Cloudu, protože:

- Procesy a o IT potřeby v těchto oblastech fungování samospráv jsou vysoce standardizované a

opakovatelné, proto jsou velmi vhodné pro řešení v cloudu

- Tyto funkce a jejich podpora zůstávají v plné zodpovědnosti obcí, a proto tyto potřebují multitenantní řešení

Úkolem NAP je pro jednotlivé potřeby formulovat nejužitečnější úrovně sdílení na jednotlivých těchto vrstvách hierarchie veřejné správy.

Sdílené aplikační služby kraje

Doporučujeme, aby kraje pro obce zřídily a poskytovaly služby například informačního systému spisové služby, respektive navazující digitální spisovny pro digitální i listinné dokumenty

Krajské sítě

Publikace služeb krajských center do krajské sítě a dále přes krajský konektor do CMS.

Sdílené aplikační, technologické a síťové služby ORP

IKČR navrhuje, aby malé obce, typicky všechny obce prvního a druhého typu, provozující méně než 10 přístupových zařízení, byly zproštěny povinnosti zajišťovat informatizaci svých služeb veřejné správy a svůj podíl na eGovernmentu vlastními silami.

Namísto nich by dávalo smysl, aby tak činily, a to i za podmínek úhrady oprávněných nákladů, obce s rozšířenou působností, nejlépe obce v místech bývalých okresních úřadů nebo kraje. Tuto změněnou povinnost bude nutné dohodnout se zástupci území a samozřejmě jí podpořit legislativní úpravou. <references />

¹⁾

Dle TOGAF 9.1 a ArchiMate 2.1

²⁾

Ta je zakotvena v čl. 2 odst. 3 Ústavy České republiky (1/1993 Sb.) a v čl. 2 odst. 2 Listiny základních práv a svobod (2/1993 Sb.).

From:
<https://archi.gov.cz/> - Architektura eGovernmentu ČR

Permanent link:
https://archi.gov.cz/nap_dokument:architektura_a_sdilene_sluzby_verejne_spravy_cr?rev=1556886400

Last update: 2019/08/12 11:59

